

Litteratur.

Skriftserien Brott och Straff, udgivet af Professor Frey Svenson og Redaktør G. H. von Koch. (B. Ekmanns Forlag, Stockholm).

Der synes for Tiden i Sverige at forestaa en Reformperiode paa Straffevæsenets Omraade og at være et energisk Arbejde i Gang for at forberede denne.

I Tidsskriftets forrige Hefte gaves Meddelelse om Stiftelse af »Svenska Fångvårdssällskapet«, der efter sine Statuter ikke blot har til Maal at være en faglig Organisation af Fængselsmænd, men tillige at samle under sit Banner alle de for strafferetlige Spørgsmaal i det hele interesserede, saa at Selskabet tillige vil blive, hvad man i Norge og Danmark har kaldet Kriminalistforeninger.

Skriftserien Brott och Straff, hvis hidtil udkomne 5 Hefter nedenfor vil blive omtalte hver for sig, har aabenbart til Formaal i endnu videre Kredse at berede Jordbunden for de forestaaende Reformere ved at vække Interesse og Forstaaelse saavel for Kriminalpolitikens som for Strafferetsplejens og Straffefuldbyrdselsens Maal og Midler.

Dette vil sikkert ogsaa lykkes, da man efter de foreliggende Prøver at dømme ikke blot har været heldig i Valg af Æmner, men ogsaa betroet disses Behandling til Folk, der baade véd noget og vil noget, hvormed ikke være sagt, at dette noget altid er det uomtvistelig rette.

Nr. 1: Frey Svenson: *Frihet, Ansvar och Bestraffning.*

Vel indeholder dette lille Hefte intet nyt for danske Læsere, men dets trods al Knaphed klare Fremstilling vil nemt indvie den dannede Læser i de moderne Anskuelser

om Forbrydelse og Straf, som alt længe med saa megen Energi, Styrke og Skarpsind er blevne forfægtede af Læger, Fængselsmænd, Jurister og Filosofer Verden over, og som dog har et uoverskueligt Kamperspektiv foran sig, før de vil blive Samfundets.

Sikkert vil dog denne lille Bog have Betingelser for at hverve Proselyter, skreven som den øjensynlig er med Forfatterens Hjærteblod. Der klinger gennem det sidste Afsnits Sider en helt betagende Tone af dyb Menneskelighed og ædelt Frisind. Det synes saa indlysende dette, at vort Maal maa være: »saa faa Straf som muligt« og navnlig »saa faa Frihedsstraf som muligt«, og — hvor langt er vi dog endnu fra blot at være enige herom!

D. E. Jacobson.

Nr. 2: A u g. W i r é n: *Om Fångvard och Ungdomsskydd i Preussen.*

Efter den Maade, hvorpaa dette Værk er anlagt, maa det vistnok antages, at Forfatteren har stillet sig den vanskelige Opgave at give en Fremstilling af de i Titelen angivne Æmner, som paa en Gang kunde være oplysende for Fagmænd og af Interesse for et større Publikum. Han giver derfor en meget omhyggelig Beskrivelse af Fængselsvæsenet og Ungdomsforsorgen, saaledes som disse har udviklet sig i et af de mest fremskredne Lande, uden i større Omfang at indlade sig paa Ræsonnementer, og det er lykkedes ham at lægge Stoffet saaledes tilrette, at ogsaa den, der ikke til daglig beskæftiger sig med disse Sager, uden større Vanskelighed kan faa Overblik over den Udvikling, der har fundet Sted, det Arbejde, der gøres, det, der endnu kræves, og de Vanskeligheder og forskellige Anskuelser, der gøre sig gældende paa disse for Almenheden endnu ret ukendte Omraader.

For Fagmænd indeholder Værket maaske ikke særdeles meget nyt, men en Mængde forskellige Oplysninger, som man ellers maa søge paa forskellige og ikke altid let tilgængelige Steder, ere her ordnede og samlede til en harmonisk Helhed.

En særlig Interesse knytter sig til den i Afsnittet om Fængselsvæsenet givne Oversigt over de i Preussen siden 1899 udførte Land- og Koloniseringsarbejder, hvortil er anvendt Fanger, nemlig dels Tugthusfanger, som har udstaaet mindst 1 Aar af deres Straffetid og har højst 1 Aar tilbage, og dels Gefängniss-Fanger, som har udstaaet 6 Maaneder og ikke har over 2 Aar tilbage. Fangerne, der selvfølgelig ere udvalgte under Hensyn til deres Opførsel og øvrige Kvalifikationer, anbringes i særlige Barakker nær Arbejdsstedet, forsaavidt der ikke ligger en Strafanstalt nær nok ved dette til, at de kan overnatte i denne. Afdelingerne er paa 40—60 Fanger under Ledelse af en Overbetjent og nogle Betjente, og Disciplinen har i disse større Afdelinger ikke vist sig vanskelig at opretholde og Flugtforsøg været sjældne, hvorimod de tidligere forsøgte mindre Afdelinger under 1 eller 2 Betjente ikke har virket tilfredsstillende. I 1904 har Middeltallet af de ved slige Arbejder beskæftigede Fanger pr. Dag udgjort 1628, og det er da ogsaa store Foretagender og paa vidt forskellige Steder i Riget, hvorom der er Tale. I Østpreussen er man saaledes i Gang med Kultivering af Mose- og Hedejord paa 5800 Hektarer (10500 Tdr. Land), i Hannover er over 3000 Hektarer (5700 Tdr. Land) Mosejord forvandlet til Eng, og lignende Arbejder foregaa baade i Pommern og Slesvig-Holsten. Ved Østersøen bygges Dæmninger mod Havet, anlægges Veje og plantes Skov, i Schlesien og Rhinprovinzen bygges ligeledes Dæmninger, og i Osnabrück er paa-begyndt et Udtørringsarbejde paa 5681 Hektarer (10300 Tdr. Land).

I Afsnittet om Behandlingen af vanartet og forbrydersk Ungdom gøres omhyggelig Rede for Indholdet af Loven af 2. Juli 1900 og de dertil sig sluttende Bestemmelser samt for Forholdet imellem Statens Indgriben og den betydningsfulde fri Virksomhed, som alt tidligere havde været udøvet paa dette Omraade og i Preussen ligesom andetsteds stadig danner et uundværligt Supplement til Statens Foranstaltninger.

S. Grundtvig.

Nr. 3: Knut Blomquist: *Anordningar för Ungdoms-
skydd.*

Den rent praktiske Øvelse og Erfaring er jo i alle Livets Forhold af betydelig Vigtighed og neppe paa noget andet Omraade af større Betydning, end naar Talen er om Kvalifikationerne til at beklæde Posten som Leder af en Opdragelsesanstalt for forbrydersk og vanartet Ungdom. Herom vil der let kunne være Enighed, og det maa derfor hilses med ubetinget Anerkendelse, naar det i Fortalen til nærværende lille Bog oplyses, at Forfatteren, som i en Aarrække har virket som praktisk Fængselsmand, men siden 1. September 1904 har beklædt Stillingen som Forstander for Statsopfostringsanstalten ved Bona i Sverrig, forinden Tiltrædelsen af sidstnævnte Stilling paa det Offentliges Foranledning maatte foretage en Studierejse og gøre sig bekendt med udenlandske Opdragelsesanstalters Indretning og Virkemaade.

Utvivlsomt burde vi her i Danmark i Erkendelse af, at saadanne Rejser dog ikke er af mindre Vigtighed end de Studierejser, som af Forfattere, Kunstnere m. fl. foretages paa offentlig Bekostning, snarest følge Exemplet og drage Omsorg for, at der paa vor Finanslov bevilges et passende Beløb til Studierejser for Forstandere for Opdragelsesanstalter og andre af Anstalternes overordnede Personale.

Forfatteren har benyttet det til hans Rejse fastsatte Tidsrum af 6 Uger til Besøg paa fremmede Opdragelsesanstalter, fornemmelig tyske og engelske, hvis Beskrivelse i alt væsentlig danner Bogens Indhold.

Rejsens første Maal var Tyskland, et Land i hvilket Lovgivningen langt tidligere end i de skandinaviske Lande har sat den offentlige Børne- og Ungdomsopdragelse paa sit Program (den første preussiske Børnelov er saaledes dateret 13. Marts 1878, men er nu afløst af Loven af 2. Juli 1900), og hvor det store for Børnesagen virkende Apparat følgelig er langt mere indarbejdet, end det f. Ex. herhjemme er Tilfældet. Den ældste preussiske Børnelov angik alene de saakaldte betinget Strafmyndige, d. v. s. Børn og unge Per-

soner mellem 12 og 18 Aar, som havde begaaet en strafbar Handling, som vidnede om sædelig Fordærvelse eller Vanrøgt; men derimod ikke sædeligt fordærvede eller vanrøgtede Børn, som ikke havde gjort sig skyldig i noget strafbart. — At denne Ordning var meget uheldig, blev dog snart almindelig erkendt; flere af de tyske Enkeltstater, saaledes Baden 1886 og Hessen 1887, ændrede deres Børnelove i Overensstemmelse med det rationelle System, efter hvilket alle sædeligt fordærvede eller vanrøgtede Børn høre ind under det Offentliges Forsorg, og endelig fulgte ogsaa Preussen efter med den nye Børnelov af 2. Juli 1900, som omfatter alle i sædelig Henseende forsømte eller vanartede Personer indtil det fyldte 18. Aar, men hvis Aand og hele Syn paa den forbryderske og vanartede Ungdom er betydelig mildere end den ældre Lovs, en Omstændighed, som blandt andet ogsaa giver sig til Kende ved, at der ikke længere tales om »Zwangserziehung«, men om »Fürsorgeerziehung«. En mægtig Støtte ved den ny Lovs Gennemførelse var og er den frivillige Virksomhed for Børnesagen, som allerede forinden Lovens Ikrafttræden havde naaet en storartet Udvikling. Alene i Preussen findes nu 678 private Opfostringsanstalter med Plads til ikke mindre end 40,626 Børn. Anstaltsanbringelse sker dog kun i Tilfælde af, at Barnets Redning ikke skønnes mulig ved Anvendelse af mindre indgribende Midler, saasom Opsigt af en Tilsynsværge eller Anbringelse i en privat Familie, og selv naar der gribes til Anstaltsopfostring, skal denne ikke være længere end nødvendigt til Opnaaelse af »den første fysiske og psykiske Renselsesproces«. Snarest mulig skal Forsøg gøres med Overflytning til privat Pleje og Tilsyn, saaledes at Barnet paa naturlig Maade kan vokse ind i det normale Samfundslivs Forhold.

Formedelst det omfattende private Initiativ har den preussiske Stats Foranstaltninger ved Lovens Gennemførelse kunnet indskrænkes til Oprettelse af 6 Anstalter til Optagelse af saadanne mindreaarige d. v. s. 12—18aarige Forbrydere, som i Medfør af § 56 i det tyske Riges Straffelov

af Domstolene anbringes paa Opfostrings- og Forbedringsanstalter for der at forblive, saa længe Anstaltsbestyrelsen ansér det fornødent, dog ikke ud over det tilendebragte 20. Aar. Paa disse Anstalter anbringes forbrydersk Ungdom lige fra det 12. til det 21. Aar, et Forhold, som, særlig under Hensyn til, at Statsanstalterne kun er beregnede paa de sværeste Tilfælde, af Forfatteren med Rette betegnes som en Organisationssvaghed.

Forfatterens Skildring af, hvad han under sine Besøg paa de preussiske Opdragelsesanstalter har haft Lejlighed til at iagttage, synes at godtgøre, at Preussen indtager en smuk Stilling paa dette Omraade.

Anstalternes Forstandere er ikke sjælden højt dannede Personligheder, som ved deres personlige Indflydelse og Initiativ formaar at bringe Friskhed ind i det daglige Liv paa Anstalten, saa at det ikke stivner i sløvende Monotoni, og Arbejdet er som Regel langt mere forskelligartet, end det f. Eks. paa vore Opdragelsesanstalter er Tilfældet. Større eller mindre Jordbrug findes vel de allerfleste Steder, men jævnsides hermed drives, navnlig af Hensyn til den i Byerne opvoksede Ungdom, der erfaringsmæssig vanskeligt finder sig til Rette paa Landet, og som Regel er baade uskikket og uden Lyst til Landbrug, en omfattende Undervisning i de forskellige Professioner, saaledes at Eleverne kan forlade Anstalten som veluddannede Haandværkere.

Nærmere Oplysninger angaaende den preussiske Børneforsorg kan erholdes gennem et aarligt udkommende, af det preussiske Indenrigsministerium udarbejdet statistisk Værk: »Statistik über die Fürsorgeerziehung Minderjähriger (Gesetz vom 2. Juli 1900) und über die Zwangserziehung Jugendlicher (§ 56 des Strafgesetzbuches).

Karakteristisk for de engelske Opdragelsesanstalter er det, at de alle er private Institutioner, som nyder Stats-tilskud mod at underkaste sig Statskontrol, en Ordning, hvis Fortrin, bortset fra de økonomiske Fordele, den frembyder, fornemmelig skal vise sig deri, at den private Interesse og Offervillighed for Børnesagen derved bedre vedlige-

holdes, samt at det bliver lettere at anbringe de fra Anstalterne udskrevne Unge i passende Pladser, idet Befolkningen erfaringsmæssig er mere tilbøjelig til at tage i Tjeneste et Barn, som har været antaget til Opdragelse af en privat Institution, end et, som har været anbragt paa Statsopdragelsesanstalt. I sidstnævnte Tilfælde har det ikke sjældent vist sig, at den almindelige Opfattelse til Skade for Børnene har været tilbøjelig til at ansé dem for en Slags straffede Personer. Statens Udgifter til Opdragelsesanstalterne androg i Aaret 1903 261809 £. — Som det var at vente efter den fremtrædende Plads, Sport og legemlig Idræt indtager hos det britiske Folk, lægges der paa de engelske Opdragelsesanstalter i højere Grad end i noget andet Land Vægt paa de Unges legemlige Opdragelse. Gymnastik, Fodbold, Kricket etc. danner et betydningsfuldt Led i det hele Opdragelses-system. »Often a boy's first gleam of selfrespect comes from consciousness of his physical strength or activity and this selfrespect is the first stage in reformation« hedder det i en Aarsberetning fra den store Opdragelsesanstalt Redhill ved London, og med fuld Ret. Iøvrigt drives ogsaa paa de engelske Anstalter foruden Jordbrug Fagundervisning efter betydelig Maalestok.

Af Forfatterens Skildringer af de h o l l a n d s k e og b e l g i s k e Anstalter modtager man det Indtryk, at Nederlandene, særlig hvad selve Anstaltsbygningernes moderne Indretning angaar saavel som med Hensyn til den vidtdrevne Renlighed, Orden og Akkuratesse, som er raadende paa ethvert Punkt, indtager et meget højt Standpunkt.

Anstaltens Bygninger er for det meste nye, opførte med deres Bestemmelse til Opdragelsesanstalter for Øje og følgelig i langt højere Grad tjenlige for Formaalet end de mangfoldige gamle Bygninger, i hvilke man som bekendt ogsaa her i Landet ofte har installeret Anstalterne, og som, hvor meget man end ændrer og ombygger dem, aldrig kan blive blot tilnærmelsesvis ideelle. Som karakteristisk for disse Anstalter maa fremhæves, at Sovesalene ere forsynede med Bokser d. v. s. aflukkede Rum, forsynede med stærkt

Staaltraadsnæt, et for hvert Sovested, en Foranstaltning, som, navnlig naar Talen er om Storstadens sædeligt fordærvede og ofte sexuelt perverse Ungdom, mere og mere af Fagmænd erkendes for nødvendig. Som Indretningen er ogsaa Undervisningen fortræffelig, og navnlig staar Fagundervisningen paa et meget højt Standpunkt. Smede-, Snedker-, Bogbinder-, kort sagt alle de almindelige Haandværksarbejder udføres med stor Fuldkommenhed og under ret imponerende Former (store Værkstedslokaler og de mest moderne tekniske Hjælpemidler). For de vordende Haandværkeres theoretiske Uddannelse sørges der ved grundig Skoleundervisning, ved hvilken navnlig Tegneundervisningen vies særlig Interesse. — Men Intet i denne Verden er fuldkommet, thi som et mærkeligt Modstykke til alle disse af de mest moderne Fremskridts- og Humanitetsideer baarne Foranstaltninger staar det Faktum, at paa de hollandske Opdragelsesanstalter Straffecelle med Vand og Brød (!) er et af Hovedstraffemidlerne, idet Pryglestraf ikke anvendes.

Af foranstaaende Anmeldelse vil Læseren forhaabentlig have modtaget Indtryket af, at »Anordningar för Ungdomsskydd« er en Bog, Børnesagens Venner vil have Udbytte af at stifte Bekendtskab med. Udover en rent refererende Fremstilling af de paa Rejser gjorte Iagttagelser og modtagne Indtryk naar Forfatteren kun sjælden, men som Bogen foreligger, vil den blive læst med Interesse og sikkert hos adskillige børnesagsinteresserede herhjemme vække Lysten til at lære de herhenhørende udenlandske Forhold, som indeholder saa meget godt og lærerigt ogsaa for vor hjemlige Børneforsorgs Ordning, nærmere at kende. G. Debell.

Nr. 4: Harald Salomon: *Det amerikanske Reformfængelsesystemet.*

I dette Hefte, der fremtræder som Nr. 4 i Skriftserien »Brott och Straff«, udgivet under Redaktion af Professor Frey Svenson og Redaktør G. H. von Koch, har Stadsnotar

ved Stockholms Raadstueret Harald Salomon givet en indgaaende Beskrivelse af det amerikanske Reformfængsels-system (the reformatory system). Skildringen er grundet paa Selvsyn, idet Forfatteren har foretaget en Studierejse i de Forenede Stater, paa hvilken han har gjort sig bekendt med Reformfængslerne for Mænd ved Jeffersonville og ved Concord og Reformfængslet for Kvinder ved Sherborn. I Skriftet gives der først en almindelig Fremstilling af Systemet, dernæst omtales dets Udførelse i de tre nysnævnte Fængsler, og endelig undersøges i Bogens sidste Afsnit det Spørgsmaal, hvorvidt Systemet kunde komme til Anvendelse i Sverrig ved en eventuel Reform af de gældende kortvarige Frihedsstraffe.

Her at komme ind paa en nærmere Omtale af Reformatory-Systemet turde være overflødig. Dette Straffesystem, der som bekendt oprindelig er udgaaet fra Elmira Reformatory i Staten New York, og som maa betragtes som en videre Udformning af det progressive System, er saa ofte gjort til Genstand for Omtale — bl. a. har Forfatteren Aug. Goll i nærværende Tidsskrifts Bind XIV Side 65 ff. givet en udførlig og instruktiv Beskrivelse af Systemet, saaledes som det siden 1877 har været udført i Elmira — at det sikkert er almindelig kendt indenfor den Kreds, hvortil Tidsskriftet henvender sig.

Anmelderen skal derfor indskrænke sig til om Skriftet i sin Helhed at udtale, at Fremstillingen ikke alene er givet i en klar og let tilgængelig Form, men ogsaa ved sin Anskuelighed bærer Præget af, at Forfatteren med egne Øjne har set Systemet praktiseret i forskellige Anstalter. Et af Systemets Virkemidler kunde sikkert have fortjent en noget udførligere Omtale end den, Forfatteren giver det, nemlig den saakaldte »physical training«, der hviler paa den Teori, at en ved Badning, Massage, Gymnastik og Sport gennemført systematisk Udvikling af Legemet ogsaa udvikler og danner Aanden, saaledes at der samtidig med, at Muskelkraften og Muskelvirksomheden forøges, sker en Udvikling og Forøgelse af Hjernevirksomheden. Herom udtaler Forfatteren

kun nogle ganske faa Ord uden at gaa ind paa den nævnte Teori eller paa de enkelte Øvelsers Art.

Angaaende Virkningen af Systemet oplyser Forfatteren, at Forstanderen for Reformfængslet ved Jeffersonville for dette Fængsels Vedkommende har udtalt, at »75 p. Ct. af Fangerne gøres til nyttige og lovlydige Borgere«. Det ses ikke, paa hvilket statistisk Grundlag denne Procents Udregning hviler; men hvis Grundlaget er en Recidivstatistik, der udviser 25 p. Ct. Tilbagefald, kan det næppe siges, at dette Resultat, sammenlignet med Resultater af andre Straffesystemer, er særlig fortrinligt. De danske Strafanstalter, hvis Fanger gennemgaaende staar paa et betydelig lavere Standpunkt i moralsk Henseende end Fangerne i de amerikanske Reformfængsler, har f. Ex. efter de officielle Beretninger kun en lidt større Tilbagefaldsprocent, nemlig ca. 30, naar man, hvilket i denne Forbindelse er det retteste, gaar ud fra de Fanger, der løslades efter deres 1ste Gang udstaaede Strafarbejdsstraf.

I det sidste Afsnit tager Forfatteren til Orde for Indførelsen af det her omhandlede System ved en eventuel Reform af de kortvarige Frihedsstraffe i Sverrig. Han gør gældende, at det i Sverrig — som for øvrigt næsten overalt i Europa — endnu er saaledes, at Interessen paa Straffevæsenets Omraade væsenlig er koncentreret om Forbrydelsen og ikke om Forbryderen. At Straffens Indhold og Længde bør afpasses mere efter Forbryderens Individualitet, end det f. T. sker, er en Anskuelse, der vinder mere og mere Terræn, og at det amerikanske Reformfængselssystem indeholder adskilligt, der med Held kan anvendes i andre Landes Straffesystemer, er sandsynligt; men ved Reformen i denne Retning bør man vaage over, at Lidelsen ved Straffen ikke formindskes i væsentlig Grad, thi i modsat Fald risikeres let, at Generalpræventionen, der vel nok er Straffens vigtigste Opgave, svækkes saa meget, at Retssikkerheden skades derved.

Skriftet er ledsaget af 8 fint udførte Illustrationer.

V. From.

Nr. 5: Harald Salomon: *Det amerikanska övervakningssystemet.*

Det lille Skrift (67 Sider) er et Referat af Forf.s Indtryk og Erfaringer fra en Rejse i Nordamerika, foretagen med Statsunderstøttelse, for at studere stedlige kriminalistiske Forhold, og dets Indhold er da mere af skildrende og berettende Karakter end af teoretisk, navnlig kritisk Art.

Overfor det amerikanske *Probation-system*, hvorom Bogen handler, staar Forfatteren ubetinget beundrende, og hans livlige Skildringer meddeler til Læseren det samme gunstige Indtryk eller vilde gøre det, hvis ikke Erfaringen viste, at slige Stipendierejsers Resultat som oftest er Beundring overfor det fremmede, og at Stipendiaten i langt overvejende Grad bliver forestillet for de vellykkede og heldbringende Sider af det udenlandske System. Hermed være ikke sagt, at *Probation-Systemet* ikke kan virke til idel Held og Lykke for Samfund og Personer, men kun at Stadsnotari i Salomons Bog vilde gøre et endnu mere overbevisende Indtryk, om de Skygger, som ogsaa dette Menneskeværk sagtens maa have, var fremtraadt skarpere og havde givet Helhedsbilledet stærkere Relief.

Hr. Salomon skildrer imidlertid *Probation-Systemet* saaledes, at Læserens fulde Interesse vækkes og Ønsket om at se dette System sat i Virksomhed herhjemme opstaar. Thi hvad vi i lignende Retning kender, som betingede Straffedomme eller som Benaadning under Tilsyn, er endnu ret fjærnt fra det langt mere systematiske, frisindede og humane amerikanske System.

Forfatteren omtaler Probationsystemet ved Underdomstolen i Boston og ved Overdomstolen i Middlesex county (ved *the Supreme court*, Højesteret, øves det ikke saaledes umiddelbart). *Probation* falder i 3 Afsnit: Forundersøgelse (*investigation*), Tilsyn (*supervision*) og Overgivelse til Dom (*surrender*), hvis *probation* ikke fører til gunstigt Resultat o: at den Tilsete bryder Vilkaarene for *probation* o. l. Og selve *probation* antager tre Former: Fortsat Tilsyn (*conti-*

nuance of probation) uden Dom i indtil 6 Maaneder, hvorefter Sagen hæves, hvis den Tilsete har opført sig vel; betinget Dom med *probation* (*suspended sentence on probation*) og *probation* paa ubestemt Tid (*indefinite probation*), hvor den Tiltalte af Domstolen sættes under *probation*, ifølge Praxis for Drankere 1 Aar, for andre Forseelser sjælden over 3 Aar.

Probation fastsættes eller idømmes naturligvis som Regel kun for mindre Forbrydelser, men ifølge Forfatterens Fremstilling synes dog egentlig kun de groveste Forbrydelser som Mord, grovere Berigelses-, Volds- eller Sædelighedsforbrydelser udelukkede. Det er ingenlunde alle de nærmere omtalte Tilfælde, der kan kaldes lette.

Tilsynet med disse under Probation værende Personer øves af *Probation-Officers*, der ifølge et fuldkommen rigtigt Princip er lønnede. Udgifterne til deres Løn og deres Virksomhed for Staten Massachusetts alene opgives til 90,000 Dollars; Tallet paa de Tilsete opgives for 1906 til 974 Kvinder og 1227 Mænd (*the officers* udtages naturligvis baade blandt Mænd og Kvinder), deraf opfyldte 65 % af Kvinderne og 60 % af Mændene Vilkaarene for Probation, Vilkaar, der sættes af vedkommende *Officer* og efter det givne Tilfælde gaar ud paa, at den Tilsete skal søge Arbejde, høre op at drikke, flytte fra (eller til) Ægtefællen, afgive visse Beløb til Familiens Underhold osv. osv.

Tidlig hver Morgen begiver den paagældende *Probation-Officer* sig til Arresten (*the toms*) for at foranstalte Forhør over de Personer, der er anholdte siden sidste Retssessions Slutning den foregaaende Dag. Drankere, der ikke er optagne af anden Grund og ikke ofte har været anholdte, kan han løslade med det samme. Andre examinerer han, og inden Retsmødet Kl. 10 skal han saavidt mulig ved Besøg i deres Hjem eller paa anden Vis kontrollere det opgivne og danne sig et Grundlag for en Indstilling til Domstolen om *probation*. For at denne kan indrømmes, er det en Betingelse, at Tiltalte selv erkender sin Skyld. — En Ugedag

er derhos Rapportdag; paa hvilken *the Officers* afgiver Beretning om de tilsete, hvis Periode er ved at udløbe.

Om selve Tilsynet og dets Virkemaade, Besøg i Hjemmet osv. indeholder Hr. Salomons livfulde og velskrevne Bog en Række Beretninger og illustrerende Exempler, der tilfulde godtgør Systemets lykkelige Egenskaber. Men, som bemærket foran, de bør maaske n o g e t læses med Stipendiatens Glæde ved det nye og fremmede *in mente* og med Tanken paa, at Systemets Udøvere vel nok har ønsket at sætte det i saa gunstigt Lys som muligt.

—d.

Strafanstalterne i Danmark i Finansaaret 1906—07.

Overinspektøren for Fængselsvæsenet har i Juni Maaned d. A. udgivet »Beretning om Strafanstalterne i Danmark i Finansaaret 1906—07«, hvilken Beretning i Form og Indhold slutter sig til sine nærmeste Forgængere. Paa Grundlag af Beretningens udførlige og forskelligartede Indhold skal her om Strafanstalterne og deres Virksomhed fremsættes følgende Bemærkninger.

F a n g e a n t a l l e t har i Aarets Løb været stigende. Medens der d. 31te Marts 1906 hensad 785 Fanger i samtlige tre Strafanstalter, steg Antallet i Aaret saaledes, at der ved dettes Slutning hensad 837 eller 52 Fanger flere end i Begyndelsen. Denne Forøgelse af Fangeantallet er saa meget mere paafaldende, som der i dette Aar ligesom i de nærmest foregaaende har fundet et betydeligt Antal Benaadninger Sted, hvorved Straffetiden er bleven forkortet i ikke ringe Grad for de paagældende. Antallet af benaadede Fanger var ialt 60, hvoraf 56 Mænd og 4 Kvinder.

Ogsaa i det her omhandlede Aar har Vridsløselille Forbedringshus ligesom i de nærmest foregaaende Aar flere Gange været nær ved at blive overfyldt, saaledes at det paa Grund af truende Pladsmangel her har været nødvendigt at

overflytte ialt 71 Forbedringshusfanger til Horsens Strafanstalt. Aaret i Forvejen var Antallet af saadanne overflyttede Fanger dog en Del større, nemlig 106. Anmelderen har allerede tidligere i nærværende Tidsskrift udtalt og finder Grund til her at gentage, at det saavel af penitentiære som af økonomiske Hensyn vilde være meget ønskeligt, at Reglerne for Aflevering af Fanger til Mandsanstalterne blev ændrede saaledes, at disse i flere Henseender meget uheldige Overflytninger kunde undgaas.

Medens Mandsanstalterne stadig trues med Overfyldning, er dette saa langt fra Tilfældet med Kvindeanstalten, at Fangeantallet i denne endog er og i adskillige Aar har været ualmindelig lavt. I Beretningsaaret er Antallet dog steget fra 69 til 92 Fanger.

Med Hensyn til *F u l d b y r d e l s e s m a a d e n* ses det, at den langt overvejende Del af Fangerne ligesom i tidligere Aar har været underkastet Cellestraf. Af samtlige i Aaret behandlede 1309 Mandfanger var 838 Cellefanger og 471 Fællesfanger, og af de 141 Kvindefanger var 85 Celle- og 56 Fællesfanger. Af Fællesfangerne, der som bekendt behandles efter det progressive System, har ligesom i de foregaaende 7 Aar et mindre Antal i Horsens Strafanstalt været anvendt til Hedeopdyrkning i Sommertiden. Om disse Fangers Forhold hedder det i Beretningen, at saavel Arbejdet som Sundhedstilstanden har været fortrinlig. Ogsaa Disciplinen har i det hele været tilfredsstillende; dog undveg en Fange fra en af de udsendte Kolonier, fordi han frygtede for ikke at kunne taale det anstrengende Hedearbejde. Han blev et Par Dage efter Undvigelsen paagrebet og ført tilbage til Strafanstalten.

Angaaende de *F o r b r y d e l s e r*, for hvilke de indsatte Fanger vare straffede, ses det, at Berigelsesforbrydelse som sædvanlig udgjorde den langt overvejende Del. Af samtlige i Aaret indsatte 649 Fanger (577 M. og 72 K.) var 529 (472 M. og 57 Kv.) dømte for Tyveri, Hæleri, Ran, Røveri, Bedrageri og Falsk. 9 (7 M. og 2 Kv.) indsattes for Manddrab, 8 Kv. for Barnemord og lignende Forbrydelser,

27 (25 M. og 2 Kv.) for Brandstiftelse og 56 (54 M. og 2 Kv.) for forskellige Sædelighedsforbrydelser.

De idømte S t r a f f e t i d e r vare gennemgaaende korte. Kun 6 (5 M. og 1 Kv.) af de 649 indsatte Fanger var dømte til Straffe paa over 6 Aar, 125 (103 M. og 22 Kv.) til Straffe paa over 2 til 6 Aar og Resten 518 (469 M. og 49 Kv.) eller 79,8 p. Ct. af hele Tilgangen paa 2 Aar og derunder.

Med Hensyn til A l d e r e n oplyses det, at Størstedelen af de indsatte, saaledes som det stadig har været Tilfældet i de senere Aar, var ganske unge eller yngre Mennesker. Af de 649 indkomne Fanger var 408 (370 M. og 38 Kv.) eller 62,9 p. Ct. under 30 Aar. I de to nærmest forudgaaende Aar var de tilsvarende Procenter dog endnu større, nemlig i 1905—06 69 p. Ct. og i 1904—05 87 p. Ct. Kun 8 eller 1,2 p. Ct. af de indsatte var over 60 Aar.

S u n d h e d s t i l s t a n d e n har navnlig i Mandsanstalterne været tilfredsstillende, Dødeligheden kun ringe. Af samtlige i alle tre Anstalter i Aaret behandlede 1450 Fanger døde 7 Mænd og 1 Kvinde. Af de blandt Mændne indtrufne Dødsfald var 5 naturlige Dødsfald og 2 Selvmord.

Ved Justitsministeriets Skrivelse af 16de Maj 1906 er der truffet en Bestemmelse af sanitær Betydning for Fangerne i Almindelighed, idet det ved denne Skrivelse er tilladt Fangerne ved Hjælp af deres Overarbejdspenge at maatte anskaffe Tandbørste og Tandpulver til personlig Brug.

Af Betydning for Sundhedstilstanden i Strafanstalterne er det ligeledes, at Justitsministeriet i Skrivelse af 9ende Juli 1906 har udtalt, at de i Lov om Foranstaltninger til Tuberkulosens Bekæmpelse af 14de April 1905 § 11, 3die Stykke, indeholdte Bestemmelser med Hensyn til den Pension, der i Tilfælde af Afskedigelse paa Grund af smittefarlig Tuberkulose i Lunger eller Strubehoved vil være at tillægge visse Embeds- og Bestillingsmænd, finder Anvendelse paa det ved Strafanstalterne ansatte Personale.

For disciplinære Forseelser dikteredes der i alle tre Strafanstalter i det hele 215 Straffe, der faldt paa

149 Individuer. Den hyppigste Forseelse var indbyrdes Meddelelse mellem Cellefanger eller mellem Fællesfanger paa forskellige Afdelinger, for hvilken Overtrædelse der ikendtes ialt 71 Straffe. I 6 Tilfælde bestod Forseelsen i Undvigelse eller Forsøg derpaa, men kun i 2 af disse lykkedes det de paagældende at slippe bort. Den ene Undvigelse skete fra Horsens Strafanstalt, hvorfra der ikke er undvejet nogen Fange i de sidste 25 Aar, og den anden — som allerede foran berørt — fra en af de fra denne Anstalt udsendte Fangekolonier. Begge Fanger blev paagrebne nogle Dage efter Undvigelsen. De ikendte disciplinære Straffe bestod i 6 Tilfælde af korporlig Straf, iøvrigt i mørkt eller ensomt Fængsel, Vand og Brød, Nedsættelse eller Tilbageholdelse paa Klasse eller Udelukkelse fra Kirke eller Skole.

Af den sædvanlige, under Afsnit A meddelte Tilbagefaldsstatistik vedrørende Fanger, løsladte og benaadede 10 Aar før Beretningsaaret, fremgaar, at Tilbagefaldsprocenten for samtlige i 1896 efter endt Straf og ifølge Benaadning løsladte Fanger var 41,4 for Mænd og 30,3 for Kvinder. Betragter man Forholdet særskilt for deres Vedkommende, der i 1896 blev løsladte efter deres 1ste Strafarbejdsstraf, hvorved altsaa alle, der allerede ved Løsladelsen i det anførte Aar var Recidivister, udelukkes, hvilket i statistisk Henseende er det mest oplysende, bliver Tilbagefaldsprocenten kun 32,9 for begge Køn eller 35,2 for Mænd og 21,2 for Kvinder. 67,1 p. Ct. af de i 1896 efter deres 1ste Strafarbejdsstraf løsladte Fanger faldt saaledes ikke tilbage i Løbet af dette og de efterfølgende 10 Aar.

Den samlede Udgift ved alle tre Strafananstalter udgjorde 528,099 Kr., hvoraf Statskassen tilskød 442,172 Kr., medens der ved Fangernes Arbejde blev indvundet 78,265 Kr. og ved forskellig Indtægt, f. Ex. ved Salg af Affald og Udlejning af disponible Bygninger, 7,662 Kr. Gennemsnitsudgiften pr. Fange var 668 Kr. 48 Ø., hvoraf Statskassen udredede 559 Kr. 71 Ø.